

Internetconsultatie financieel ontzorgen

Wijziging van de Participatiewet in verband met het wijzigen van de bepalingen omtrent de ontzorging van asielstatushouders

Reactie Gemeente Amsterdam

1. Uniformiteit

Amsterdam is tevreden met de wetwijziging die gemeenten meer mogelijkheid biedt voor maatwerk per persoon. Het is echter wel belangrijk om te waken voor willekeur en verschillende aanpakken tussen gemeentes. Het is nu in principe ook het geval dat er veel uitvoeringsvrijheid is op het gebied van financieel ontzorgen, waardoor het sterk afhankelijk is per gemeente hoe financieel ontzorgen eruit ziet. Het is wenselijk dat er meer uniformiteit wordt gerealiseerd vanuit de wetgever.

2. Concrete tools voor besluit

Het zou helpen als er concrete tools worden ontwikkeld om een dergelijk 'weloverwogen besluit wel/niet inhouden van vaste lasten' te kunnen nemen. Misschien kan hier landelijk iets op worden ontwikkeld, zodat gemeenten hier niet verschillend in handelen en/of zelf het wiel moeten uitvinden.

3. Memorie van toelichting

In de Memorie van Toelichting valt te lezen dat:

'Van gemeenten wordt verwacht dat zij zich inspinnen om hier een weloverwogen besluit te nemen over het geheel of gedeeltelijk ontzorgen en dit ook kunnen motiveren. Dit wordt vastgelegd in heldere afspraken tussen gemeente en statushouder.'

En ook:

Bij gedeeltelijke afwijking kan gedacht worden aan de situatie waarin de belanghebbende voldoende financiële kennis heeft om de eerste zes maanden succesvol te participeren in de Nederlandse samenleving. Het college kan in een dergelijke situatie aan de bijstand van de belanghebbende de verplichting verbinden om minder dan zes maanden mee te werken aan ontzorging. Hiervoor moet de gemeente tot een weloverwogen besluit voor het ontzorgen komen en afspraken hierover vastleggen. De gemaakte afspraken dienen conform de bepalingen van de Algemene wet bestuursrecht deugdelijk, dat wil zeggen begrijpelijk en duidelijk, gemotiveerd te worden in de beschikking waarin de verplichting bedoeld in artikel 56a van de Participatiewet is vastgesteld.

De gemeente Amsterdam vraagt zich af of de 'heldere afspraken' die hierboven worden vermeld moeten worden vastgelegd in een beschikking? Wil de wetgever dat de beslissing om wel of niet in te houden in beide gevallen wordt vastgelegd in een beschikking? Is het idee dat dit in de Participatiewetbeschikking wordt vastgelegd of in een Inburgeringsbeschikking (PIP) of is dat een keuze van de gemeente?

Ook staat in de MvT:

Gemeenten hebben een regierol waarin ze doelen en instrumenten uit de W12021 en Participatiewet kunnen combineren om arbeidsparticipatie en integratie zoveel mogelijk te bevorderen. Dit betekent dat zij na huisvesting in de gemeente contact hebben met de statushouder om de persoonlijke situatie in kaart te brengen. Dit contact leidt tot een persoonlijk plan inburgering en participatie (PIP) waarin de gemeente afspraken vastlegt in het kader van de inburgering. Hier kunnen ook de verplichtingen vanuit de Participatiewet aan worden toegevoegd. Op deze manier kan een gemeente voor iedere statushouder in beeld brengen in welke mate het ontzorgen, en op welke manier de begeleiding naar financiële zelfredzaamheid, vormgegeven moet worden.

Deze passage is verwarrend. Hieruit lijkt het dat de beschikking in het PIP moet worden vastgelegd, maar in feite wordt dit al eerder besloten dan het PIP, namelijk bij de toekenning Bijstandsuitkering/participatiewetbeschikking. Wellicht zou de wetgever dit ook zo kunnen noemen in de MvT, in plaats van het PIP.